

Dnr 08-0417/LEL

Hörselskadades Riksförbund

besöksadress: Gävlegatan 16

Box 6605, 113 84 Stockholm

tel: +46 (0)8-457 55 00

texttel: +46 (0)8-457 55 01

fax: +46 (0)8-457 55 03

e-post: hrf@hrf.se

2008-09-15

Till
Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Kontinuitet och förändring: Betänkande av Public service-utredningen (SOU 2008:64)

Hörselskadades Riksförbund (HRF) har fått rubricerade betänkande på remiss och vill anföra följande avseende kapitlet 13.6 Textning och taligenkänning samt 13.10 och 14.6 hörbarhet i SVT och SR.

HRF är Sveriges största intresseorganisation för hörselskadade med ca 35 500 medlemmar. HRF arbetar för att skapa ett bättre samhälle för landets en miljon hörselskadade. Ett samhälle där alla hörselskadade kan vara fullt delaktiga på sina villkor. Cirka 600 000 av Sveriges en miljon hörselskadade behöver textning för att kunna uppfatta vad som sägs i tv. Ju mer bakgrundsljud det förekommer i tv-programmen, desto viktigare är textningen. Vi sätter stort värde på att andelen svensktextade program stadigt ökar, men anser liksom utredaren att det är angeläget att textningen även håller en hög kvalitet liksom att nuvarande teknik ersätts/kompletteras med ett svenskt taligenkänningssystem för att SVT ska uppnå målet om fullständig textning.

Vi är således mycket positiva till utredarens förslag om textning och taligenkänning (kapitlet 13.6) enligt nedan;

- Alla program på svenska i SVT1, SVT2, Barnkanalen, Kunskapskanalen samt SVT24, som är meningsfulla att texta ska textas. Kravet ska vara uppfyllt före tillståndsperiodens slut (2010-2015) och ska också gälla alla regionala sändningar.
- Textningen ska hålla en hög kvalitet.
- Målet om fullständig textning endast kan nås med hjälp av ett taligenkänningssystem och att det är angeläget att finna en lösning på finansieringen av ett taligenkänningssystem.

Dessa förslag överensstämmer i stort med de krav vi framförde när vi hade förmånen att träffa utredningen hösten 2007.

Liksom utredaren ser vi det angeläget att snarast finna en lösning på finansieringen och utvecklingen av ett svenskt taligenkänningssystem så att SVT inom några år kan uppnå målet om fullständig textning. Den nuvarande direkttextningen lever inte upp till kraven på en snabb och korrekt nyhetstextning.

Positivt är också att kravet i nuvarande sändningstillstånd på textning av program med "svenskt ursprung" tas bort och ersätts med "på svenska". Detta möjliggör

textning av exempelvis stora sportsändningar från utlandet (som sommar-OS i Peking), som tidigare inte textats då det var andra länder som ansvarade för sändningen.

Att till exempel musikprogram, som inte innehåller något tal inte kan textas har vi förståelse för, men vi utgår från att sångprogram (som exempelvis Allsång på Skansen) självklart ska textas! Detta menar vi behöver förtydligas.

HRF anser självfallet att textning ska finnas i hela SVT:s utbud (SVT Play) på internet!

Utredarens förslag överensstämmer väl med Radio- och tv-lagsutredningen Tillgänglighet, mobil tv och vissa andra radio och tv-rättsliga frågor (SOU 2006:51), där det föreslås att krav på tillgänglighet ska omfatta alla slags sändningar. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft under våren 2008. Flera artiklar i konventionen omfattar tillgänglighet till information och kommunikation och innehåll i medier. Samtliga program i statliga tv-kanaler bör textas anser en majoritet av Europaparlamentets ledamöter och uppmanar våren 2008 EU-kommissionen att komma med ett lagförslag som tvingar public servicebolagen inom EU att texta alla program.

HRF välkomnar att både SVT och SR tagit fram särskilda riktlinjer för bättre hörbarhet i tv och radio och utgår från att detta arbete utvecklas och förtydligas även under den kommande tillståndsperioden.

RDS (Radio Digital System) gör det möjligt att sända textmeddelande till radiomottagare. RDS-tekniken används redan i dag i bilradion och andra digitala radioapparater. Det utsända meddelandet visas på LCD-displayen som normalt även visar aktuell frekvens/station. Då det framför allt är många äldre personer med en hörselnedsättning som lyssnar på radio borde SR kunna använda sig av RDS-tekniken genom att på displayen lägga ut stödtexter som nyhetsrubriker eller korta sammanfattningar som ett stöd och komplement för att lättare kunna tillgodogöra sig innehållet.

Med vänlig hälsning
Hörselskadades Riksförbund

Jan-Peter Strömgren
förbundsordförande